

Якунін О. П.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

**РЕЗЕРВИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ
ОБОРОТНИХ КОШТІВ ПІДПРИЄМСТВА**

Платоспроможність, ліквідність та фінансовий стан компанії залежить в значній мірі від господарської діяльності, оптимізації використання оборотного капіталу, його розміру і структури. Це пов'язано з тим, що оборотний капітал є найбільш ліквідним активом компанії. Його значення має бути достатнім, щоб забезпечити ритмічне і стабільне функціонування організації.

Використання оборотного капіталу для підприємств повинно бути на рівні, який зводить до мінімуму час і максимізує швидкість обертання оборотного капіталу і перетворює його в реальні гроші для додаткового фінансування і придбання нового капіталу. Фінансові потреби пропорційні коливанням швидкості оборотності активів.

Що нижча оборотність оборотного капіталу, тим більша потреба в додаткових джерелах фінансування, оскільки організація не має коштів для збереження господарської діяльності. Тому, співвідношення оборотного капіталу тісно пов'язане з платоспроможністю та плинністю структури балансу підприємства.

Як показано в табл. 1, ефективність використання оборотних коштів може бути збільшена за рахунок впливу на продукцію, що вироблена, системи планування та організації виробництва. Існують значні резерви в плані організації виробництва і праці. Також важливо використовувати правильні економічні стимули. Є три основних напрямки виробництва, що спрямовані мінімізувати матеріальні витрати: поліпшення дизайну продукту, скорочення часу обробки (за рахунок використання нових технологій) і усунення браку, що у підсумку має призвести до скорочення використання матеріалів.

На стадії реалізації, доцільно звернути увагу на участь кінцевої продукції в загальному обсязі короткострокових оборотних активів. Практика показує, що велика частка готової продукції на складі характерна неплатоспроможним компаніям (до 60% всіх активів). Варто докласти зусиль, щоб скоротити це співвідношення з точки зору прибутковості.

Керівникам організації з метою підвищення ефективності їх роботи слід організувати виконання моніторингу з дотриманням норм та динаміки реальних витрат і робочого часу обороту капіталу. Справа в тому, що в багатьох випадках витрати на матеріали становлять значну частину загальних витрат виробництва, що, у свою чергу, робить істотний вплив на прибуток.

Таблиця 1. Резерви зростання ефективності застосування оборотних коштів підприємства

Резерви	Об'єкт впливу	Досягнуто
Зменшення матеріаломісткості продукції	Вироблена продукція	Зменшується потреба в продуктах, сировині, компонентах і знижується частка виробничих запасів
Зменшення тривалості виробничого циклу	Виробничо-технічний рівень виробництва	Зменшення частки оборотних коштів у безперервній роботі
Вдосконалення порядку планування та формування оборотних коштів	Техніко-організаційний рівень виробництва	Скорочення нормативу оборотних коштів у виробничих запасах
Автоматизація та механізація робіт, пов'язаних зі зберіганням і навантажувально-розвантажувальними роботами	Техніко-організаційний рівень виробництва	Скорочення нормативів виробничих запасів і готової продукції на складі
Модернізація системи збуту продукції	Система маркетингу	Скорочення нормативів готової продукції
Застосування оптимальних методів матеріальних затрат	Організація і технологія виробництва	Зменшення потреби в матеріалах і сировині

Тепер розглянемо етапи оптимізації оборотного капіталу:

1. Ефективне управління грошовими засобами, які є в розпорядженні підприємства.

2. Контролювати наявність дебіторської заборгованості, підвищення якої призводить до витікання власного капіталу, що показує збільшення можливих доходів і збільшення ліквідності.

3. Нормування товарів та виробничих запасів. Оскільки всі робочі запаси капіталу є найбільш неліквідними, його надлишок призводить до зниження ліквідності і зниження платоспроможності компанії.

4. Утримувати рівень кредиторської заборгованості. Постійно зростаюча кредиторська заборгованість, знижує платоспроможність компанії.

Усі зазначені заходи можуть бути використанні задля підвищення ефективності використання оборотних коштів будь-якого підприємства.

Список використаних джерел:

1. Анализ финансово-экономической деятельности предприятия / под ред. А. И. Любушина. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2011. – 312 с.
2. Стоянова Е. С. Управление оборотным капиталом / Е. С. Стоянова, Е. В. Быков. – М.: Перспектива, 2010. – 156 с.
3. Кошевий М. М. Управління ефективністю діяльності сільськогосподарських підприємств на засадах системного підходу / М. М. Кошевий, К. А. Лимаренко // Вісник ОНУ імені І. І. Мечникова, 2018. – Т. 23. – Вип. 5 (70). – С. 100–105.